

CERVELLÓ
HIVERN 2018
NÚMERO 22

SALUÓ

CLOENDA DE L' ANY TARRADELLAS

Concert de cloenda ofert per
l'Orquestra de Cambra Catalana

40 anys del retorn de Tarradellas

28è aniversari de l'Agermanament
amb Saint Martin le Beau

LA SALA XANDRI

A la memòria de Toni Riba

JOAN PONSÀ I PAU

In memoriam

CONSELL EDITORIAL

PRESIDENT DE SEGLE NOU
Jaume Pons i Domènech

HA CORDINAT AQUEST NÚMERO:
L'equip de Segle Nou

DISSENY I MAQUETACIÓ:
Jaume Pons i Domènech

REVISIÓ LINGÜÍSTICA:
Joan Sánchez Ros

HAN COL-LABORAT EN AQUEST NÚMERO:

MARY CARMEN ÀLVAREZ

CARLES CHECA

ROC CHECA

JORDI FAULÍ

ANTONI MONFORTE

GEMMA NOGUEROLES

ADRIÀ PASQUAL

JAUME PONS

M. DOLORS ROIG

MANEL TANTULL

FOTO PORTADA:
Jaume Pons

EDITA:
SEGLE NOU
Santa Anna, 1 l'Ateneu
08758 Cervelló
artipons@gmail.com

IMPRIMEIX:
ARCO
cardedeu@graficasarco.es
Carretera Dorrius, 48
08440 Cardedeu

SAULÓ núm 22 VIII any) hivern 2018
Reservats tots els drets.

S'autoritza la reproducció de treballs d'aquesta publicació sempre que se'namenti la procedència.

© dels textos i les il·lustracions:
els autors corresponents.

Tiratge: 250 exemplars.

La revista SAULÓ i Segle Nou no es fan necessàriament responsables de totes les opinions expressades pels seus col·laboradors.

DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA
Diposit Legal B-23.175-2011

NOVETATS SOBRE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA

Per, Jordi Faulí

SEGLE NOU S'OCUPA DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA

El dia 11 de juliol el rector de la Parròquia de Cervelló, mossèn Rafael Vilaplana, i el President de Segle Nou, Jaume Pons, van signar un conveni per a la cessió d'ús temporal per a l'acció cultural de l'església romànica de Santa Maria. El conveni, per a cinc anys, oficialitza el que ha estat una realitat durant els darrers vint-i-cinc anys: que Segle Nou ha impulsat les tasques de restauració i manteniment de l'església i hi ha promogut i organitzat actes culturals a l'església, principalment els concerts d'estiu. Amb el conveni, Segle Nou rep la confiança de la Parròquia i el Bisbat per organitzar l'activitat cultural a l'església i per vetllar pel manteniment i restauració de l'edifici. Els costos de les tasques de manteniment seran sufragats amb el compte corrent que hi està destinat, i les de restauració, amb donatius i les subvencions que conjuntament s'acordin de demanar.

Moment de la signatura del conveni.

COL·LOCACIÓ DE XARXES A LES FINESTRES

El mes d'octubre es van col·locar unes xarxes a les tres finestres de

l'absis, per evitar l'entrada d'ocells tot mantenint les finestres mig obertes per a ventilar d'una forma continuada l'església.

Són xarxes anti-ocells fabricades en polietilè, fixades sobre un entramat perimetral de cable tensat i cargols d'acer inoxidable.

VISITES A SANTA MARIA

El dia 16 de desembre va visitar Santa Maria un grup d'excursionistes de El Papiol. Membres de Segle Nou van fer les explicacions sobre la història, arquitectura i pintures de l'església romànica.

En acabar la visita, en nom del grup, varen fer un donatiu destinat a les sempre necessàries obres de conservació de l'església, que degudament va ser ingressat al compte que hi ha obert CaixaBank per a tal efecte.

El passat diumenge dia 28 de gener, un grup d'unes quaranta persones, pertanyents a l'associació Amics de l'Art Romànic de Sabadell, en una ruta del romànic pel Baix Llobregat i el Vallès Occidental, i guiats per l'arquitecte Josep M. Masagué, varen visitar Sant Ponç, Sant Quintí de Can Pedrerol de Baix (a Castellbisbal), i l'església de Santa Maria de Cervelló com a etapa final de l'excursió. En nom del president de l'entitat, varen fer un petit donatiu per a la conservació de l'església.

Per concertar visites a Santa Maria de Cervelló, podeu posar-vos en contacte amb el telefon 677485695, Jaume.

Cultura, política o silenci?

Per, Jaume Pons i Domènech

Que enfrontant-me a un foli en blanc per escriure el que esteu llegint, mai m'hagués imaginat que em resultaria tan feixuc. Els esdeveniments que des de l'1 d'octubre passat s'han anat succeint de manera vertiginosa, m'han fet trontollar la concepció del temps: han passat cinc mesos i sembla que hagi estat una eternitat.

Nogensmenys, i malgrat tot, la vida cultural ha anat avançant: potser una mica més al ralenti, però els dinamitzadors culturals, centrats en la nostra feina però amb tota l'atenció posada en els fets polítics, hem anat intentant continuar sense defallir la nostra comesa.

Pel que fa a la vessant artística, hem consolidat el Festival d'Estiu amb quatre concerts. S'han pogut celebrar tres exposicions d'artistes plàstics de primer ordre en el format "Diàlegs" que tan bona acollida ha tingut. Per sisè any consecutiu, hem participat en la diada del Corpus i hem estat els encarregats de la confecció de la catifa d'honor. I en la vessant administrativa, hem signat, definitivament, un conveni amb la parròquia per la cessió d'ús de l'església de Santa Maria amb finalitats promocionals i dinamitzadores.

L'any Tarradellas ha tingut un protagonisme destacat en la vida social de Catalunya i molt especialment el nostre poble. Cervelló, vila natal del president, ha estat focus d'atenció en l'àmbit nacional i internacional, primordial. L'ajuntament de Cerve-

lló i els seus màxims responsables, van dipositar la confiança en Segle Nou, i l'Orquestra de cambra Catalana va posar el punt i final als actes de cloenda del quarantè aniversari del retorn del president Tarradellas a Catalunya, en un concert memorable a l'església de Santa Maria. Al finalitzar el concert es va inaugurar l'enllumenat de la magnífica església romànica de Santa Maria, orgull de tot el qui se senti cervellonenc.

Per a nosaltres la cultura ho és tot. I la cultura sense política va coixa, perquè en depèn, n'és part intrínseca. Perquè de la política en depèn l'estabilitat del país; en depèn l'economia; en depèn l'estat d'ànim de la ciutadania i, dissortadament, en depèn la llibertat. I la llibertat de la nostra nació està sota vigilància, i aquest és un símptoma inequívoc i per tant dramàtic, de poca qualitat política i democràtica.

Segle Nou i Sauló o Sauló i Segle Nou, sempre han mantingut una postura silenciosa i poc partidària a pronunciar-se políticament, però davant d'uns fets que clamen al cel i ens afecten vitalment pel que fa al futur com a persones, com a país i com a entitat, no podem restar al marge i ens reservem, i per tant exercim el dret de donar la nostra opinió.

No crec que hi hagi ningú, i dic ningú amb una ment sana, que gaudeixi de la visió d'uns catalans o de qualsevol persona, a la presó per defensar unes lícites conviccions polítiques, o que veient a bona gent sent colpeja-

da per exercir un dret democràtic, es pugui sentir bé o tan sols indiferent.

Volen fer veure a base de mentides que els catalans estem dividits; que hi ha autèntiques trifulgues entre nosaltres; que a les famílies hi ha mala maror. I tot per desestabilitzar, per intentar confondre als que ja els hi va bé d'aquí, i de l'estat espanyol, fent servir els mitjans de comunicació afins al poder de torn, o mantinguts per l'oligarquia mediàtica i en nom de la "llibertat d'expressió", il·lustren als ciutadans de bona fe de les maldats dels catalans per tal de crear un odi a tot el que faci olor o provingui de les nostres terres: siguin productes o idees. És el joc brut d'un estat que sols ens té per obeir, treure'n profit i per fer-nos beure a galet, refugiats en la seva concepció centralista i vuitcentista de la política, emparant-se amb unes lleis que més de la meitat dels habitants actuals d'aquest estat no varen votar, i tan sols s'han revisat, modificat i tergiversat quan ha convingut als governants i a les seves comparses.

Què ens està passant? Què ens hem tornat ximplers? Som prou conscients de què si no es prenent mesures intel·ligents i raonades l'anorreament és a tocar. Cal reflexionar quin és el nostre futur, què hem de fer i com i cap a on volen anar. I si fem servir els mateixos arguments que ells han estat argüint però a la inversa? Serà la solució, o ens hem de quedar estoicament a esperar els desitjos i la voluntat d'uns déus menors.

40 anys del retorn de Tarradellas i 28 de l'Agermanament

Per, Carles Checa

Agermanament Cervelló - Saint Martin le Beau

Aquesta tardor ha estat molt especial per Cervelló, el dia 23 d'octubre celebràvem el 40 aniversari del retorn del president Tarradellas a Catalunya i amb ell la recuperació del nostre govern.

La Generalitat va anomenar com a responsable dels actes d'aquest esdeveniment, la Montserrat Catalan, la que fou secretaria del president i directora de l'arxiu Montserrat Tarradellas i Macià a Poblet. Era difícil, sinó impossible, trobar una persona més indicada per aquesta comesa.

D'actes de celebració n'hi van haver de tota mena i a tot arreu: co-

mençant per l'acte d'inauguració oficial al Palau de la Generalitat, amb la presència de tots els presidents vius i representació de tot el món polític i cultural del país, l'exposició a la Diputació, la visita a Saint Martin le Beau amb la col·locació d'una placa de record, el seminari d'historiadors a Poblet o la taula rodona de Perpinyà. Però el gruix dels actes va tenir lloc aquí, a Cervelló, al llarg de tota una setmana, per recordar el personatge des de diverses vessants, fins arribar a l'acte central del dia 23 d'octubre, data de l'aniversari.

Organitzar un esdeveniment tan complex i divers era un repte complicat i alhora, una ocasió per

mostrar el múscul del teixit associatiu d'aquest poble. Cervelló és una mostra d'inquietud associativa que abasta diversos àmbits i activitats: recuperació del patrimoni, esports, teatre, música, art, lectura, agermanament, cultura i festes populars... aquesta riquesa, aquesta actitud generosa i creativa de les persones que en formen part és, sens dubte, el motor que fa possibles projectes com aquests i que ens ha d'animar a endegar-ne de nous amb prou garanties d'èxit.

Vam començar la setmana inaugurant la sala Tarradellas a L'Ateneu, amb una mostra de l'exposició de la diputació, aquest va ser l'espai on vam presentar el llibre Cervelló -Saint Martin, centrat en la gènesi i les experiències de l'Agermanament, vam comentar el llibre "En defensa pròpia" amb l'historiador Joan Esculies, vam fer un fòrum al voltant del documental "Del pintallavis a la Bala" de la Montserrat Besses, i una taula rodona on van participar personatges que han estat molt a prop del President, com a col·laboradors, en les seves estratègies polítiques o com a historiadors i investigadors, el resum van ser un munt d'informacions i mirades noves i apassionants. La visita dramatitzada al poble seguint els llocs significatius de la vida del president a Cervelló va ser especialment espectacular i emo-

Inauguració d'una placa commemorativa dels 28 anys d'Agermanament amb Saint Martin le Beau, als jardins que Cervelló hi té dedicats a aquesta vila agermanada.

Una de les taules rodones que es van celebrar.

tiva, les dramatitzacions d'altíssima qualitat i els recursos visuals impactants. La cloenda, el 23 d'octubre a l'església de Santa Maria va ser d'aquelles que no oblidarem, amb el concert de l'Orquestra de Cambra Catalana, que va compartir amb la presència del conseller Jordi Turull, altres polítics, i representants de les diverses entitats de Cervelló, va estar a l'alçada de la circumstància i va despertar l'interès de nombrosos mitjans de comunicació de Catalunya, d'Espanya i fins i tot de Finlàndia. Aquell dia el nostre poble es va veure molt i molt gran.

L'esforç de les nostres entitats i els sinergies entre elles ho van fer possible.

Cuinant l'omelette gegant.

Just una setmana després ho celebràvem rebent la visita dels nostres agermanats de Saint Martin le Beau, que van omplir tot un autocar i diversos cotxes en una expedició de les més nombroses que recordem. Vam poder compartir amb ells l'omelette gegant que ens van cuinar i que van assaborir molts veïns, ens van oferir un concert de la seva coral a la Parròquia de Sant Esteve, i nosaltres vam correspondre amb una visita a Montserrat i una altra que per ells serà inoblidable, una visita a la Sagrada Família de la mà de l'arquitecte en cap, en Jordi Faulí que els va fer descobrir molts dels secrets que acull aquesta meravella arquitectònica.

Després de 28 anys, l'Agermanament està més viu que mai.

El 15 de gener passat també va celebrar els 40 anys del retorn del president al seu poble, va ser una celebració molt més lúdica i popular on vam reviuir l'arribada de Josep Tarradellas i Antònia Macià al poble amb el mateix cotxe que ho van fer fa 40 anys, però amb dos personatges que van intentar recordar l'aspecte i l'actitud dels il·lustres visitants.

Rememorant al president Tarradellas, ara fa 40 anys, des del balcó de l'Ajuntament de Cervelló.

La rebuda va ser a carrec de l'alcalde i alguns dels components de la coral Diana, que també van rebre al matrimoni Tarradellas l'any 78. Tot seguit, castellers, discurs, sardanes i un vermut popular ambientat ens els anys 70.

EL CINEMA ÉS UN FESTIVAL (I A LA INVERSA)

Per, Roc Checa

El Festival de Cinema Fantàstic de Sitges celebra enguany el 50 é aniversari. És un festival que s'ha convertit en un referent mundial. La seva aposta pel gènere fantàstic i de terror ha convertit al seu públic en fidels indiscutibles que any rere any omplen les butaques de les sales de Sitges.

Els aficionats al festival de Sitges devoren pel·lícules una darrera l'altre, s'adormen al cinema per compensar les hores de son perdudes, celebren la violència en pantalla com un gol d'un equip de futbol i escridassen els finals de les pel·lícules que no agraden. El públic de Sitges és únic en la seva especie.

L'èxit comercial del terror fa possible, sens dubte, que existeixi un certamen com aquest, però també podem dir que sense Sitges no hi hauria hagut una tendència a l'alça en la producció de cinema fantàstic autòcton com la que s'ha desenvolupat aquests últims anys.

Com a festival, Sitges ha estat motor per l'audiovisual català i segur que ha tingut molt a veure per a que ara tinguem directors d'èxit mundial com en J. A. Bayona, Jaume Balagueró, Jaume Collet-Serra, etc.

Quentin Tarantino, a Sitges.

Aquest festival ahora ha posat Sitges al món, com abans ho han fet Venècia, Cannes o Donosti. Tot Sitges es vesteix de festival; a nivell comercial, a nivell institucional o d'activitats populars (com el Zombie Walk).

Però Sitges no és l'únic festival de cinema de Catalunya, tot i que ha marcat el camí a seguir de molts d'altres. Com per exemple: FEC Festival de Reus, ANIMAC de Lleida, Barcelona Internacional Gay & Lesbian Film Festival, Loop Festival, Independent Film Festival Barcelona o el Festival Protesta de Vic.

Catalunya és un país amb una gran cultura audiovisual i els festivals són la millor mostra del compromís de les localitats que els acullen amb la cultura cinematogràfica i amb la temàtica del seu festival.

Cervelló no podia ser menys. El compromís de Cervelló amb el seu entorn natural i el seu patrimoni han inspirat el:

Festival de Cinema Natura de Cervelló que tindrà lloc el 1-2-3 de j uny d'aquest any amb projeccions de pel·lícules de renom internacional i un concurs de curtmetratges. Ben aviat us podrem explicar tots els detalls.

Carrer Major 145 / 08758 Cervelló
Tel. 93 660 00 83
info@tallersmiquelsala.cat

CLOENDA DE L'ANY TARRADELLAS

Concert cloenda de l'Any Tarradellas a Santa Maria de Cervelló

Per, Adrià Pasqual

El passat 23 d'octubre va tenir lloc a l'església de Santa Maria de Cervelló l'últim acte de la commemoració del 40è aniversari del retorn del president Josep Tarradellas i Joan a Catalunya.

l'ocasió s'ho havia de merèixer. Una de les condicions era que aquest concert s'havia de fer a l'església de Santa Maria, ja que és un dels llocs més característics i nostrats del nostre poble. Això ens va limitar bastant, perquè és

els vam demanar si podrien complir aquest acte tan especial.

Al cap d'algunes reunions, més aviat logístiques, van acceptar l'encàrrec, i vam començar a decidir el repertori escaient. Ràpidament vam arribar a la conclusió que havia de ser un concert amb música de compositors catalans.

El programa interpretat va ser: *Melangia* d'Enric Morera, *Sis cançons* d'Eduard Toldrà, *Concertino per a violí i cordes* de Jordi Cervelló i, finalment *Sant Martí del Canigó* de Pau Casals. Aquestes peces van ser interpretades també pels solistes Joan Espina, al violí, i la soprano, Marta Arbonés.

Aquest concert tenia un valor afegit, ja que el compositor Jordi Cervelló va ser-hi present entre la gent del públic, així com també la representant de l'editorial *Boileau*, Yolanda Guasch, editora de les partitures originals.

Va ser un concert multitudinari amb un programa escollit a la perfecció i amb una interpretació excel·lent, i va tenir una gran acceptació pel públic assistent. Aquest concert serà irreplicable segurament, serà molt difícil que una orquestra d'aquesta mida pugui tornar a tocar a l'església de Santa Maria de Cervelló.

Un cop acabat el concert, es va procedir a inaugurar l'esperat enllumenat exterior de l'església de Santa Maria, concloent així l'últim acte de l'Any Tarradellas a Cervelló

*L'Orquestra de Cambra Catalana en el concert cloenda de l'Any Tarradellas.
Foto, E. Sarret.*

El conjunt d'actes estava organitzat per l'entitat Agermanament Cervelló-Saint Martin le Beau, l'Ajuntament de Cervelló, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

L'organització va contactar amb la Junta de Segle Nou, amb la voluntat de fer un concert com a cloenda dels actes i així encarregar-nos aquesta tasca. Vam pensar que hauria de ser un concert força especial, ja que

un lloc força petit i de difícil accés, però hi vam seguir pensant.

Al cap d'uns dies vam pensar que si col·locàvem un entarimat afegit a l'altar, podríem fer venir una orquestra, si més no de cambra, a part que una orquestra ocuparia gran part de la nau de l'església i s'haurien de posar cadires a l'exterior per engrandir l'aforament. I així va ser, vam tenir la sort de contactar amb la prestigiosa *Orquestra de Cambra Catalana (OCC)* amb el seu director Joan Pàmies i

La Sala Xandri A la memòria de Toni Riba

Per, Antonio Monforte

Parlar de la sala Xandri és fer un treball d'arqueologia pura. Avui en dia no queda ningú que l'hagués conegut però per sort fa un temps vaig poder parlar amb Conxita Pascual abans que es morís, que tenia 8 anys quan la van enderrocar.

Després d'un treball d'investigació que m'ha ocupat diversos mesos puc explicar fil per randa la història d'aquesta sala, que va paral·lela a la de la família Riba Vilaginès.

Esteve Xandri i Palau neix a la Pobla de l'Illet el 1805 i mor a Cervelló el 1899. Traginer d'ofici i aventurer d'esperit s'estableix a Gelida on crea un petit comerç de queviures per abastir les cases disseminades de la població, una espècie de repartiment a domicili. Es casa amb Madrona Pujol, natural de Gelida mateix. El matrimoni té un fill, el Jaume, i dues filles, la Miquela i la Dolors. Cansats de Gelida van fer cap a Cervelló, on vivien a les cases del Grau, avui desaparegudes per la variant. Allà neix la quarta filla, la Mercè.

El xicot, en Jaume, un cop gran, fa el transport de calç i ciment amb un carro, a més de treballs de paleta. Juntament amb el seu pare

Josep Riba i Pepeta Rovira amb els seus quatre fills: drets d'esquerra a dreta Ricard, Miquel, Antonio i assegut en Pepito.

compren un terreny al poble amb els estalvis que tenien i comencen a fer obres. Fan un habitatge amb magatzem i una bodega. A fora al carrer hi instal·len un abeurador per les cavalleries i comencen a construir una sala de ball en el primer pis, damunt de la bodega i l'habitatge. Això era el 1870 però malauradament per ells les despeses foren considerables i aviat els arribà l'ordre d'embargament.

Jaume Xandri i Pujol, de 24 anys, es casa amb Francesca Muntaner de Subirats, de 22 anys. Va morir d'un infart el 1888 als 31 anys, amb

la dona embarassada del quart fill, en Joan, que moriria al cap de 2 mesos d'haver nascut. La primera fou una nena, la Teresa, que moriria amb 7 anys. La segona, Madrona, és l'única que va sobreviure. El tercer, en Pere, va morir amb disset mesos. La vídua, amb la segona filla, tornarien cap a Subirats el 1890.

La Miquela Xandri, la segona filla, es va casar amb Josep Gumà i varen tenir dos fills. La família es va embarcar cap a Cuba, on hi posaren un negoci de caramels, bombons, galetes i xocolata. Quan venien a

Cervelló hi havia un gran enrenou: portaven els criats cubans, un fet exòtic aleshores. Vivien al carrer Major, on avui hi trobem el bar La Llesca.

La Mercè Xandri, la quarta filla nascuda a Cervelló, es va casar amb Josep Munné, que fou director del primer grup de teatre d'aficionats de l'Ateneu. Varen tenir un fill, que li posaren de nom Jaume. Dolors Xandri, la tercera filla, es va casar amb Joan Rovira i Miquel nascut a Montbrió de la Marca, a prop de Sarral, província de Tarragona el 1847. Era moliner d'ofici i va arribar a Cervelló per treballar a la fassina que hi havia al carrer de la Bogeria, avui Frederic Soler i Pitarrà. Una fassina és una destil·leria d'alcohol. Estava ubicada on avui hi ha aquells pisos de color verd. Al tancar aquesta destil·leria Joan Rovira va començar a treballar de paleta i anava cada dia a prendre un cafè a Cal Capeta, on hi havia un petit establiment de queviures i un cafè al primer pis. Allà, hi servia ella i és on es van conèixer i enamorar. Un cop casats, Joan Rovira es va fer càrrec de les despeses del seu sogre i, eixugat el deute, va ser el nou propietari de la finca.

A la sala de Ball hi va fer construir un petit escenari per fer-hi un teatre i la bodega, decorada amb unes bellíssimes rajoles de ceràmica representant diferents oficis, la va convertir en una casa de menjars. Era l'any 1880.

Per accedir a la sala de ball hi havia un llarg passadís amb dues portes: a la dreta per entrar al cafè-bodega i una porta a l'esquerra per entrar a l'habitatge de l'Esteve Xandri. Al fons del passadís unes escales

conduïen a la sala, tocant les escales una grossa penya tancava el recinte. A dalt, la Sala tenia unes finestres que donaven a la façana del carrer, damunt de l'abeurador. I l'escenari es trobava entrant a la dreta.

Joan Rovira, amb l'ajuda d'un manobre, va excavar a la pedra 22 escalons per pujar damunt d'aquesta roca i allí, tocant a la muntanya, va construir un gran jardí amb arbres, plantes i flors i caminets per passejar-hi. Unes columnes sostenien uns arcs plens de vegetacions.

D'esquerra a dreta trobem Dolors Xandri, Joan Rovira i la seva filla Pepeta.

D'aquest lloc tothom en deia el parc. Avui és un punt de difícil accés però encara es pot veure algun eucaliptus i a la primavera hi floreix alguna flor.

La classe treballadora, principalment els vidriers de cal Mensa eren les persones que més assíduament anaven a la Sala Xandri, ja que hi podien anar amb espadnyes i les noies hi podien anar amb davan-

tal. Tot el contrari de l'Ateneu, que llavors molts en deien "el Casino" i que obligaven a anar amb sabates i americana.

El jovent i els promesos també omplien la Sala Xandri, sobretot al fer-se fosc, que podien passejar pel parc sense ser vistos. A les nits d'estiu era un lloc molt concorregut.

Es feia ball cada diumenge a la tarda i sempre era ple, tenia més èxit que l'Ateneu, i això que aquest últim tenia millors condicions, però era el lloc preferit de la gent benestant i simpatitzants de dretes mentre que les esquerres feien cap a la sala Xandri. Els dos locals es disputaven les millors orquestres i es tenien fortes rancúnies. Els que freqüentaven el Casino eren coneguts com els microbis i els de la Sala Xandri, "els de la Gardunya". Cal remarcar que ens aquesta sala fou el primer lloc de Cervelló en fer-hi cinema. No hi havia electricitat i es va llogar una màquina que funcionava amb carburo. No eren pel·lícules, sinó imatges en moviment. Aquella novetat agradava, sobretot una que era una cursa de brau. El preu de l'entrada era de 20 cèntims de pesseta.

Localitzat un programa del 1910 és el testimoni més fidel d'aquesta activitat cinematogràfica, que anomenava la sala Xandri com el "Gran Cinema de Cervelló", on el 10 de juliol de l'esmentat any es feu un programa molt variat, amb un documental sobre Suècia "tret al natural", diversos curts còmics i una pel·lícula de llarga durada en colors de la casa "Pathé" titulada "El beso de Judas", que fou molt ben rebuda.

Continua a la pag. 12

Àlbum fotogràfic

TARRADELLAS

Inauguració de l'exposició de portades de diaris de l'època

Portada de La Hoja del Lunes, amb la notícia de l'arribada del president

Inauguració de la Sala Tarradellas a l'Ateneu

Taula rodona i col·loqui sobre el llibre "Carta en defensa pròpia"

Taula rodona sobre la figura del president Tarradellas

Cineforum i col·loqui sobre la pel·lícula "Del Pintallabis a la bala"

Ruta Tarradellas. Escenes quotidianes

Ruta Tarradellas. Concert al cementiri

gràfic de any

Fotografies, E. Sarret

LARRADELLAS

Inauguració de l'enllumenat exterior de Santa Maria

Concert de cloenda de l'Any Tarradellas a Santa Maria, ofert per la OCC

Concert de cloenda de l'Any Tarradellas a Santa Maria, ofert per la OCC

Inauguració de l'enllumenat exterior de Santa Maria

Inauguració de l'enllumenat exterior de Santa Maria

Representació de l'arribada de Tarradellas a Cervelló

Representació de l'arribada de Tarradellas a Cervelló

La Coral Diana, nomena a Tarradellas "Cantaire d'honor"

Joan Rovira i Dolors Xandri varen obrir una botiga de queviures al centre del poble. La Sala, junt amb la bodega, la varen arrendar. El llogater va posar al costat de la bodega, un taller on reparava rellotges. El 1881 neix Josepa, la filla del Joan i la Dolors. Fou una nena molt espavilada i una de les alumnes més avançades de Doña Remedios, una mestra que feia els exàmens a l'escenari de l'Ateneu, davant de tothom. El curs del 1894, Josepa Rovira Xandri va treure excel·lent en tot. Josep Riba Joan, el carnisser del poble, que hi assistia com a espectador, es fixà en aquesta noia i s'hi acabà casant el 1898, quan ella només tenia 17 anys.

Joan Rovira va morir el 24 de juliol del 1908, als 62 anys, d'un atac de cor i Dolors Xandri va morir el 19 d'agost del 1912, als 54 anys, d'una embòlia.

El jovent que freqüentava la Sala Xandri va demanar al llogater que arreglava rellotges que posés fusta al terra, un empostissat per poder ballar millor. Mentre van durar les obres tothom anava a ballar a l'Ateneu, i es van anar acostumant al nou ambient de la gent muda. Un cop acabades les obres va costar molt que el jovent hi tornés. Llavors la Sala va servir pels finals de curs de les escoles i ball els diumenges, sobretot per Sant Antoni Abat amb les orquestres que contractaven els traginers.

La decadència de la Sala va començar amb els primers mítings i reunions polítiques. Josep Riba Joan fou alcalde de Cervelló en diverses etapes, una de les quals fou molt moguda, coneguda com el període del pistolerisme. Cap a finals de 1918 un míting a la Sala

Xandri va encendre els ànims entre parcers i propietaris, aquests darrers volien dur l'alcalde a la presó per defensar els parcers. Per més detalls, us recomano el llibre d'en Josep Llurba, Nacions d'Història de Cervelló.

El 1920 es va enderrocar la Sala per ordre de l'alcalde Josep Riba, marit de la propietària, conservant el cafè i l'habitatge. En el seu lloc el 1923 es va construir un edifici de dues plantes, amb 3 pisos per replà. Per la construcció es va aprofitar material de l'enderrocament de la Sala. El cafè com a tal va tancar al final de la Guerra Civil i va passar a ser un magatzem de moles del picapedrer Esteve Joan, que vivia al pis del costat, malmetent totes les rajoles de ceràmica que decoraven el local.

A principis dels anys 70 del segle passat tot l'edifici amenaçava ruïna i fou enderrocat per complet. Avui és un solar entre els números 40 i 54 del carrer Joaquim Mensa. L'abeurador per animals estava ubicat, més o menys, on hi ha avui la parada de l'autobús.

TRAÇOS

Exposició dels escenògrafs CASTELLS

Per, Gemma Nogueroles

Taller dels Castells.

Els escenògrafs, germans Josep i Jordi Castells, exposaran part de seva obra a Cervelló.

El dia 23 de febrer, a les 7 de la tarda podrem gaudir del diàleg que mantindran un dels germans Castells amb el director de la Calaixera, Salvador Duran.

Els Castells han portat les seves escenografies arreu del món.

Aquí coneixem la seva obra en representacions teatrals creades per a Dagoll Dagom, La Cubana, Mario Gas; etc. i pels montatges en teatres com: Poliorama, Romea, el Lliure, el Liceu, el Grec, etc. El muntatge més recent creat per ells, l'hem pogut veure en els darrers premis Gaudí.

JOAQUIM
PASCUAL
ARMENGOL

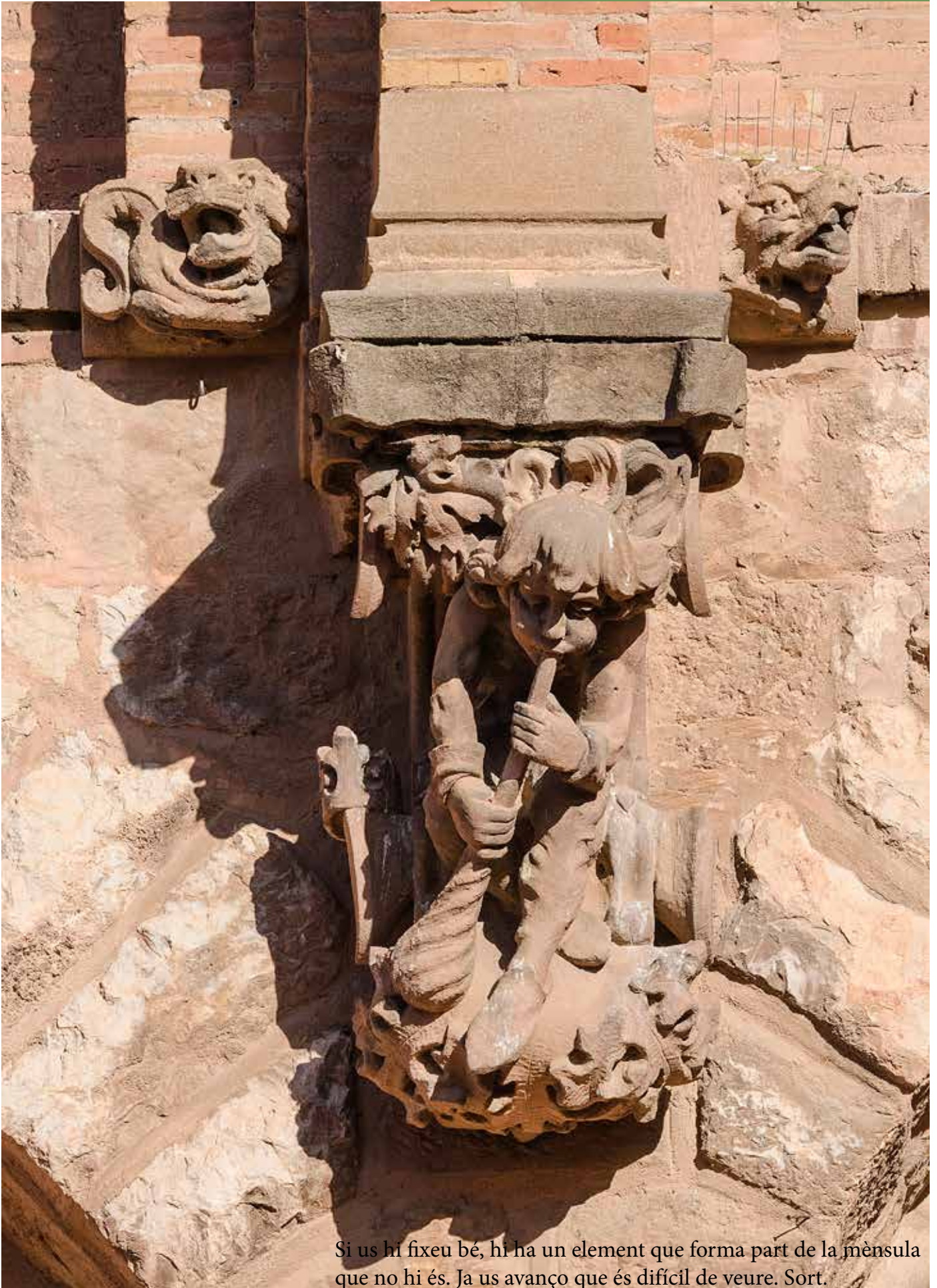
Avda. Joaquim Mensa, 80

08758 CERVELLÓ

Tel. 630 536 707

quimpasqual@yahoo.com

Si us hi fixeu bé, hi ha un element que forma part de la mènsula que no hi és. Ja us avanço que és difícil de veure. Sort.

MANUEL CUSACHS I XIVILLÉ, ESCUPTOR DEL MONUMENT A JOSEP TARRADELLAS A CERVELLÓ

Per, M.Dolors Roig

L'artista mataroní Manuel Cusachs (1933), conegut especialment per la seva escultura de caire monumental i poètic, ha deixat petjada a Cervelló. L'ajuntament, vers l'any 1990, li va encarregar un monument dedicat al president Josep Tarradellas, fill de Cervelló, situat a la Rambla que porta el seu nom. El monument fou inaugurat en data 14 d'abril de 1991 on hi van assistir Antònia Macià, vidua de Tarradellas, Jordi Pujol, president de la Generalitat, Josep Lluís Morant, alcalde de Cervelló i Pierre Rabier, alcalde de Saint-Martin-le-Beau, localitat agermanada amb Cervelló, on hi va viure Josep Tarradellas durant l'exili. El retrat és de bronze i està sostingut per un doble pedestal de granit amb una base de la mateixa pedra. L'escultura de Cusachs es basa en el cos humà i en el retrat pel camí de l'art figuratiu, cercant l'expressivitat de la persona. El retrat de Tarradellas cospa la personalitat del personatge en els darrers anys de la seva vida i la transmet a l'espectador. L'artista, abans de fer l'obra, cerca la vida de la persona i capta la semblança psicològica. Per fer el retrat escultòric, primer fa l'escultura pròpiament dita en fang, que és la base, i després fa la reproducció en bronze, si s'escau, com és el retrat de Tarradellas.

Entre els anys 1985-1990, Cusachs realitza un conjunt de monuments com el de Josep Tarradellas al nostre poble; el de Vicenç Bou, realitzat en granit més bronze, a Torruella de Montgrí; el de Ramon Trias Fargas, fet amb pedra de Montjuïc i bronze, al

Manel Cusachs, al talles d'Òrrius explicant el procés de la seva obra a Josep LL. Morant, alcalde de Cervelló, i a Maria Antònia Macià, vidua del president Josep Tarradellas.

Masnou; el de Vicenç Casanovas, realitzat en granit i travertí romà, a Vilassar de Mar, i el de Francesc Macià, fet amb bronze, per a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Cusachs viu en una població propera a Mataró, Òrrius, en una casa a prop del petit poble, però separada, on hi ha silenci i tranquil·litat, que és el que ell necessita per treballar. Quan es va fer la casa ja la va concebre per a fer-hi el seu taller dissenyat per treballar l'escultura, amb molt bona llum, una llum que ve del nord; tot és "funcionable": balcons que es desmunten, elevador, etc. En el seu taller té totes les comoditats i elements indispensables per fer escultura. Diu el mateix artista: "si no surt més bé no serà per manca de comoditats...". És un obrador on treballa tant a dins com a fora;

si ho fa a fora, treballa a l'era (ell diu que és l'espai de la guerra), on hi pot fer pols; és una feina bruta, la d'escultor... La seva creació la pot fer treballant a altes hores de la matinada. L'artista explica que esculpir és un ofici que s'ha d'aprendre bé, si no és difícil dominar la matèria, com més en saps, més llibertat tens. Un ofici mal après et dona uns condicionaments que no et fan prou lliure per treballar. A Òrrius té l'avantatge de tenir els seus amics picapedrers, que sempre han treballat junts.

De jove tenia coneixement del món clàssic, després es va interessar per Mallol, Giacometti... i el va impressionar molt el moviment postimpressionista, sobretot l'expressionisme alemany pel concepte i per la tècnica. Els seus mestres foren Emilia de To-

rres per la pintura, Eusebi Vidiella per la perspectiva, Manuel Cuyàs pel dibuix, Ricard Opisso per la caricatura i Josep Pla, que li va aclarir conceptes. Josep Pla va ser un escriptor que Cusachs admirava de molt jove, havia llegit la seva obra, i després va tenir la sort de tenir llargues xerrades en el seu mas de Llofriu. Diu que Pla en sabia molt, d'escultura, perquè era un home molt observador i tenia una gran curiositat per tot, perquè havia tingut amics escultors, i com que entrava en els seus tallers coneixia com era la tècnica i les enormes dificultats que porta aquest ofici. Li deia en Pla: "vostè el que ha de treure és el caràcter de l'escultura". Cusachs va tenir gran empatia amb Josep Pla, Manuel Cuyàs, Salvador Espriu, Josep Mª Flotats, Joan Fuster, Josep Mª Espinàs, Miquel Martí Pol, Carles Duarte i el físic Antoni Lloret, als quals va retratar dins de la sèrie de L'Armarí Blanc. El retrat en el món de l'escultura no té un cànon, diu Cusachs, però si pensem en l'estatuària clàssica grega, difícilment s'aconseguia fer el retrat autèntic d'una persona, perquè tenien uns cànons artístics de bellesa establerts, pels quals normalment es mitificava la personalitat d'aquella persona.

L'Armarí Blanc és un recull de trenta-tres personatges catalans que Cusachs va passar a l'escultura durant un període de vint-i-cinc anys, iniciat al 1974. Començà en l'àmbit de les amistats, no perquè li ho demanessin, sinó per voluntat pròpia, i després ho va anant ampliant perquè es va adonar que li feia il·lusió tractar amb persones estimades, persones que ell considerava els seus mestres, i per això les admirava. No tenia una data de fixació d'acabament. Quan podia apropar-se a alguna d'aquestes persones aleshores les retratava. També va evolucionar en el decurs d'aquests retrats la seva tècnica expressiva de treballar el bronze. Tots eren de bronze. Acaba les escultures a finals dels 80.

Salvador Espriu va dir de Cusachs: "Domina com pocs el seu ofici i és alhora un artista molt sensible i un

Acte d'inauguració del monument al president Tarradellas el 14 d'abril de 1991. Jordi Pujol, president de la Generalitat, Maria Antònia Macià, vidua de Tarradellas, Josep Ll. Morant, alcalde de Cervelló.

penetrant psicòleg. És un escultor complet...". Diu d'ell Josep Maria Espinàs: "Cusachs s'ha anat formant, amb paciència, en la soledat del seu taller d'Òrrius. La paciència es virtut d'escultor...".

Cusachs diu que l'art té una identitat pròpia, no solament de qui el fa, sinó a on el fa, i per què el fa, com seria una interpretació del teu viure, del lloc on vius o on has nascut o t'has identificat. Per ell, l'art és l'expressió més directa que hi ha amb una identitat. Tota la història de l'art pots identificar-la perfectament a on s'ha fet, en quina època, en quin país; i de la identificació, encara se'n pot dir més. Es pot convertir que l'obra d'aquesta persona es faci universal. L'arrel s'identifica. Com a exemple, posa Dalí, que és un pintor universal: la seva gran pintura es troba als EUA. Dalí no va pintar mai un gratacels, en canvi, va pintar el cap de Creus, Cadaqués, el cap Norfeu, el paisatge de l'Empordà, la llum, les barques de les cales, els seus paisatges, el mar etc. L'artista, diu Cusachs, es fa, encara que no se n'adoni. L'artista estudia, interpreta els seus sentiments, la seva observació, el caràcter de les coses que ell interpreta, com poden ser figures humanes, paisatges..., fins i tot les abstraccions també identifi-

quen.

L'aportació que ha fet a Catalunya és amb els trenta-tres retrats de catalans, i amb col·laboració amb Joan Fuster, el valencià, ha fet una sèrie de dotze escultures que es titulaven dotze senyes de Catalunya. També ha col·laborat amb el poeta Carles Duarte en la sèrie titulada La Terra blava. Ha elaborat diverses escultures de sants per la Sagrada Família i pel monestir de Montserrat una escultura de l'Abat Oliba en bronze de 3,20 m. Ha fet un bust de Puig i Cadafalch que es troba al Pati dels Tarongers de la Generalitat de Catalunya. O sigui, que Catalunya sempre ha estat en la seva obra. Cusachs voldria que de la seva obra es digués: "aquesta obra es veu que l'ha fet un català".

La Generalitat de Catalunya li va concedir la Creu de Sant Jordi a l'any 2001. És acadèmic de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, i fill adoptiu d'Òrrius.

Fonts:

Maresme TV. Entrevista a Manuel Cusachs. 18-12-2008.

Pròcessos creatius. Manuel Cusachs. 23.07.2015

Fotografies: Arxiu Ajuntament de Cervelló

6ª TROBADA D'ENTITATS D'ESTUDIS DEL BAIX LLOBREGAT

Per, Manel Tantull i Oliva

Cartell Trobada.

El passat 25 de novembre, va tenir lloc la 6ª Trobada d'Entitats d'Estudis del Baix Llobregat a Torrelles de Llobregat, el Grup de Recerca de Cervelló vam estar convidats a participar. Ens plantejarem fer una presentació del llibre **Molins medievals i molins paperers a Cervelló**, dels autors Josep Llurba i Rigol i Èric Gómez i Aznar, i el Grup Gaudim Cervelló presentar un vídeo sobre la tasca i objectius del treball a les barraques de pedra seca, situades a les antigues vinyes del municipi de Cervelló.

Es va iniciar la trobada amb la inauguració per part del Sr. Ferrán

Puig i Verdaguier, alcalde del municipi i arqueòleg, que ens va fer una interessant conferència; el Dr. Agustí Alcoberro va fer arribar un vídeo de presentació, al no poder assistir personalment.

El Grup de Recerca de Cervelló, va presentar el llibre **Molins medievals i molins paperers a Cervelló**, un dels autors J. Llurba, com diu a la solapa del llibre, la vida l'ha fet investigador de la història del seu poble, ens va parlar de la importància de la riera de Cervelló, on es desenvolupava bona part de l'activitat econòmica del nostre poble, els molins fariners i posteriorment reconvertits en molins paperers, en varen ser protagonistes. Es té referència de 9 molins localitzats al llarg de la riera, des de Vallirana a Sant Vicenç dels Horts, que aprofitant el bon cabal i la força de l'aigua esdevingueren font de riquesa.

Inauguració de la Trobada.

L'altre autor del llibre, l'Èric Gómez, economista especialitzat en història de l'economia, ens va parlar de la riera de Cervelló, “un

àntic eix econòmic”, ens va convidar a redescobrir un passat oblidat i posar-lo en valor, evitant així la pèrdua del nostre patrimoni.

Presentació del llibre, Josep Llurba i Èric Gómez.

Com ho fem?

Fent difusió del nostre patrimoni entre els veïns:

- Passejades culturals per la riera de Cervelló (Caminada popular), ruta per visualitzar l'espai econòmic que articulava la riera en el passat, molins, mines, fàbriques de paper, tèxtil i vidre, organitzades pel Grup de Recerca - Gaudim Cervelló.

- Conferència “Del molí a la fàbrica. La modernització de la indústria paperera catalana (1750-

1936)” “200 anys d’indústria del paper a Cervelló”, dins del Cicle de l’Aigua a la nostra vida, de la Biblioteca de Cervelló, per el professor de la UB Miquel Gutierrez i Poch.

- Edició del llibre **Molins medievals i molins paperers a Cervelló**, conjuntament amb l’Ajuntament de Cervelló.

Propostes pel futur:

- Seguir fent difusió del nostre patrimoni a les escoles del municipi.
- Accedir a l’arxiu municipal de Cervelló.
- Inclusió en el catàleg del patrimoni de la Generalitat.
- Recuperar la riera de Cervelló com espai públic.
- Consolidar les estructures per fer-les visitables.
- Instal·lació de panells informatius.

El grup Gaudim Cervelló, va presentar un vídeo, on s’explica de manera molt resumida (temps limitat del vídeo 150 segons), la tasca i els objectius dels treballs a les barraques de pedra seca, amb el guió:

Ja fa temps que gent del grup Gaudim Cervelló, sortim a caminar pels paratges del nostre entorn.

Video Gaudim Cervelló.

Anem fent descobertes de construccions, estructures del passat, tant industrial com agrícola.

Inicialment treballem per obrir-nos pas a través de la vegetació i netejar els voltants de les estructures (barraques, pous, molins...), poder-los catalogar i mostrar als nostres veïns i escolars, organitzant amb el Grup de Recerca caminades populars.

Tot això ens ajudar a preservar i estimar el nostre patrimoni natural.

La cloenda va ser a càrrec de l’ex-president del Parlament de Catalunya Sr. Joan Rigol i Roig, que ens va parlar dels seus records com a torrellenc.

A continuació ens vam desplaçar a la casa-museu Ca la Cinta, casa de pagès del segle XIX, on hi vam fer una visita molt recomanable al Museu del Cinema Amateur i del Joguet.

Membres del Grup de Recerca i Gaudim Cervelló.

JOAN PONSÀ I PAU

In memoriam

Per, Mari Carmen Álvarez

Avui, el Sauló torna a visitar a un dels nostres veïns de més edat, en Joan Ponsà i Pau. Aquesta vegada ens acompanya el nou President de l'entitat Segle Nou, en Jaume Pons i Domènech, que tenia ganes de saludar al Sr. Ponsà i a la seva esposa, Magdalena, i que a la vegada farà les fotografies d'aquesta entrevista.

En primer lloc demanem al Sr. Ponsà que ens expliqui coses de la seva infantesa. Els records que li vinguin a la memòria.

Ens diu que va néixer a Cervelló el 21 de gener de 1927 i que els seus pares es deien Jordi i Rosa. Van ser tres germans, la Rosina, ell i en Josep. La seva família era coneguda a Cervelló com els de Cal Jordi.

Els seus pares vivien a Cervelló, al carrer Major. El pare treballava, però va arribar un moment que, per manca de feina, va decidir anar-se'n cap el Masnou amb la família. Passat un temps, la seva mare va quedar-se embarassada i quan va arribar l'hora que havia de néixer la criatura, va tornar a casa dels seus pares, a Cervelló, al costat mateix del torrent fondo, anomenada com a "Cal Navarro". Els seus veïns eren coneguts com els de "Cal Tino".

Després de néixer ell, van tornar cap el Masnou, on el pare treballava, fins després d'una vaga general on molts

empresaris van tancar portes i els treballadors van quedar-se sense feina. Va ser el moment de decidir tornar cap a Cervelló. Ell tenia 5 o 6 anys.

En aquella època hi havia poca feina al nostre poble. La majoria dels homes treballaven a Cristaleria Cervellonense S.A., la fàbrica del vidre, amb el Sr. Sans, i després amb els germans Pedret. A casa seva subsistien amb el que cobraven al "vidre" i el que treballaven al seu hort.

Totes les famílies del poble que tenien una economia precària enviaven als nens a treballar a la fàbrica del vidre quan eren encara molt petits. El seu pare va anar a treballar amb nou anys.

Ens comenta que ell va anar molt poc a l'escola, que durant la Guerra Civil sí que va anar ja que, malgrat tot, no la van tancar mai, i els ensenyaven la llengua catalana. Després, el seu mestre sempre ha estat el Sr. Marco.

Quan ja era més gran i durant un temps va poder dedicar-se a fer repàs, de 9 a 10 de la nit, i sempre que el seu pare no el necessitava per anar a l'hort.

Recorda quan a la guerra, a l'any 1938, va venir a viure amb ells la tieta Marcelina amb els seus dos fills. Tenia el seu marit al front i estava sola amb els seus nens. Ens vàrem ajuntar una gran família a la mateixa casa.

Els anys van anar passant i ell feia amb els seus amics la vida normal dels joves de la seva edat: anaven a jugar a les penyes del rector, a futbol, bicicleta, que era l'afició que més ha practicat.

Amb la bicicleta sortia amb tres o quatre amics quan eren joves. Feien sortides als pobles del voltant, anaven fins a Martorell, Sant Sadurní, etc... Passat el temps, s'organitzaven curses de bicicleta i un any ell va guanyar dotze gots de vidre, que fabricaven a Can Mensa,

que eren una novetat perquè no es trencaven i eren molt macos.

Quan ell va fer la mili a Melilla, on hi va estar dos anys i mig, la indústria del vidre, al menys les fàbriques del voltant, ja iniciaven la seva decadència, i la possibilitat de trobar feina en aquest sector era molt petita, així que era qüestió de buscar en altres llocs.

Quan va tornar de la mili li van fer l'oferta d'anar a treballar a la fàbrica de Cornellà, propietat del mateix empresari i va acceptar. Anaven en bicicleta uns quants, però al final només va quedar ell i el seu amic Quimet Sala. Passat un temps l'empresa de Cornellà també va tancar i els va oferir d'anar a la que tenien a Badalona.

Després, ens comenta que es va dedicar pel seu compte, a fer diferents feines al poble, i mai deia que no a res. Li sortien diversitat de feines. Igual arranjava jardins, que feina de paleta, etc...

Li preguntem com i quan va conèixer a la seva esposa, Magdalena. Ens diu que ella és de Molins de Rei. Els joves de Cervelló per aquelles dates, anaven els dies festius a ballar a Molins, i allà es van conèixer quan ella era la núvia del seu cosí. La Magdalena es va quedar vídua als sis anys de casada, amb un nen petit, ja que el seu marit va morir després d'un accident a Ciments Molins, on treballava amb les grues. Va caure d'una d'elles trencant-se el fèmur. Això va succeir l'any 1962, l'any de les nevades.

Passat un temps de la defunció del seu cosí, ell i la Magdalena es van casar. El seu nen, Miquel, tenia ja sis anys. Van decidir viure a Cervelló, a la casa familiar. Aquesta casa la tenia el seu pare llogada al "Pitxot" i en ella vivia una gran família. En Joan i la Magdalena van tenir una filla, la Mercè, que els ha donat dos néts maquíssims. La casa familiar està catalogada com la més antiga del

poble, malgrat que manifesta el Sr. Ponsà que té dubtes de si pot ser aquesta o la de Can Romagosa, per la numeració. A casa seva encara figura el número quatre i suposa que el número dos era a Can Romagosa. Diu que ell recorda que ja en aquella època, a Can Romagosa tothom l'anomenava com a masia i a casa seva no, malgrat que ell creu, per la forma, la estètica i la distribució, que també ho és.

Ens explica que havia treballat pel pare del Ton Guitart, i que, aquest darrer, era molt bon amic seu. Els dos es dedicaven a netejar el bosc i a fer feixos de llenya per a la posterior venda. Van muntar un negoci junts al carrer Sant Francesc durant un temps (davant del taller de cotxes del Sala). El van muntar a un local on anteriorment els germans Miralles tenien una petita fàbrica de vidre, que com no els va anar bé, la van tancar i se'n van anar cap a França.

Més endavant, el Ton i el Joan van decidir separar-se i seguir cadascun per la seva banda. El negoci no ens anava gaire bé. El Ton va anar cap al final del poble, a la zona de Raval Bassons i va muntar una serradora que ha mantingut tota la seva vida laboral, combinant aquesta activitat amb el cultiu de fruita. El préssecs del Tonet, diu, coneguts per tothom al poble, encara els segueix cultivant.

En Joan ens comenta que ell ha seguit amb els feixos de llenya, amb l'hort i cuidant-se de la neteja dels jardins de les torres que li demanaven. Així han viscut fins que, per l'edat, ha anat deixant-lo poc a poc.

Ens explica que sempre ha estat vinculat amb entitats del poble, d'una manera o d'una altra. Durant un temps, ha estat el President de la Coral Diana. També, durant tretze anys, de la Germandat Sant Sebastià, on juntament, amb el Josep Baqués i en Josep Llurba, han treballat molt amb la Federació, per aconseguir poder proporcionar als socis de la Germandat la cobertura dels enterraments.

Li preguntem com veu, al pas del temps, el creixement de Cervelló i què li agrada més o menys del seu poble. Què troba a faltar, etc... Diu que li agrada tot el que s'ha fet en benefici dels veïns, l'ambula-

tori, la biblioteca, el casal dels avis, en el tema d'escoles, esports, etc...

Diu que ell no es polític, però que sempre ha estat al costat de la gent que dirigeix l'Ajuntament per a informar, com a veí que passejava pel poble, si havia vist alguna anomalia que necessitava revisió i/o arranjament. Li agradava col·laborar.

Li preguntem què va opinar quan es va canviar de lloc el Camp de Futbol. Diu que ell era un dels que pensava que traslladar el camp no era una bona idea perquè al voltant d'on estava hi havia suficient espai com a per mantenir-lo i afegir els espais que es volien construir de distracció per a grans, joves i nens. Però al pas del temps, i tal i com està tot ara, considera que la idea no era dolenta del tot.

Ens diu que Cervelló és un poble amb el seu dinamisme i que ha crescut molt en pocs anys.

Volem saber si utilitza els locals i zones destinades per a la gent gran. Diu que al

Casal dels Avis no hi va massa, però sí que surten en algunes de les excursions que organitzen.

Que la Magdalena i ell tenen els seus amics de sempre i es veuen cada setmana i a l'estiu més. Que assisteixen junts a les festes que s'organitzen al poble i que ho passen molt bé. Que sempre que fa bon temps, i particularment els dissabtes d'estiu, surten a fora de la casa i es reuneixen amb els seus amics, Castañeda, Flamerich, la Elisa, etc... i des de les seves cadires veuen com passa la gent, els saluden, i comenten coses del passat i del present....

Bé, considerem que els nostres amfitrions ens han dedicat molt de temps i els manifestem el nostre sincer agraïment, desitjant-los molta salut i moltes ganes de continuar amb les seves "famoses tertúlies al carrer".

Moltes gràcies per la vostra amabilitat Joan i Magdalena.

Les circumstàncies de la vida de vegades fan que arribem tard. Aquesta entrevista fa massa temps que hauria d'haver estat publicada, però la complexitat que porta fer una revista com *Sauló*, que no sols depèn de les voluntats dels qui en som responsables sinó que hi ha altres factors que hi intervenen, ha fet que el sentit homenatge que s'hagués hagut de fer en vida a un home que traspuava Cervelló per cada porus de la seva pell, hagi arribat tard.

Joan, sabem que ens sabràs perdonar i que des d'allà on sols van a parar les ànimes de les bones persones, vetllaràs pel teu estimat poble. Descansa en pau amic.

Jaume Pons

Aula de música Cervelló

C/Major 102 Cervelló
677 030 003 / 931 791 578
aulademusicacervello@gmail.com

fem
música!

Antiga farmàcia Simon

Major, 48
tel.: 93 660 05 40
CERVELLÓ

Llic. M. Rosa Alvez

Autoservei
PARAFARMÀCIA
Joaquim Mensa, 12
CERVELLÓ

Fleca El Llonguet

Major, 64 08758 CERVELLÓ Tel. 93 516 78 48 flecaellonguet@yahoo.es

-Ens fem el nostre pa i pastisseria
-Elaborem i cultivem un ferment propi pel pa
-Pa fresc i de qualitat
-Baguette a l'estil francès

-Coques dolces i salades
-Panets per festes infantils, etc...
-Couem durant el dia
-No utilitzem aditius artificials

OBRIM DIUMENGES I FESTIUS

Vermuts - Restaurant: Menú i Carta
Calçotades - Nadal
Events familiars - Comunionis
Casaments - Empreses

www.masiacanesteve.com
masiacanesteve@gmail.com
Tel. 93.660.27.06
C/ Riera 2 08758 Cervelló